

DOCUMENTAIRE SPECIAL

ECHT GEBEURD

INFORMATIE VOOR DOCENTEN

De lesbrief is te gebruiken voor groep 6,7 en 8 van het primair onderwijs en voor de brugklassen van het voortgezet onderwijs.

De lesbrief is bedoeld om leerlingen kennis te laten maken en in te gaan op de verschillende aspecten van het genre documentaire. U kunt dit gebruiken voor en na het kijken van een documentaire naar keuze.

WAAR VINDT U DOCUMENTAIRES:

U kunt geschikte documentaires vinden op:

- www.zapp.nl/echtgebeurd
- www.idfa.nl/educatie

DOCUMENTAIRE IN DE KLAS, WAAROM?

Het kijken van een documentaire in de klas levert altijd interessante gesprekken en discussies met de leerlingen op. Het is daarom een uitstekende manier om lastige en gevoelige onderwerpen aan te snijden. Daarnaast vormt het ook de ideale ingang om het genre documentaire te bespreken met de klas. Want het verhaal in de documentaire is wel echt gebeurd, maar van welke stijlmiddelen heeft de filmmaker gebruik gemaakt om zijn verhaal te vertellen? En hoe word je als kijker hierin gestuurd?

De gesprekken over deze verschillende onderwerpen zullen uw leerlingen leren te reflecteren op zichzelf en de ander, hun blik verruimen en hen mediawijzer maken. Het vormt daarom de ideale manier om verschillende leerdoelen aan bod te laten komen.

LET OP! Wanneer u het lesmateriaal uitprint vervalt de mogelijkheid om de directe links naar de webpagina's te volgen.

education
international
documentary film festival
amsterdam

idfa

LEERDOELEN

Deze lesbrief sluit aan op de Doorlopende Leerlijn Mediawijsheid en kruist daarbij de volgende vakgebieden: Kunstzinnige Oriëntatie: leerdoel 54, 55, 56, Oriëntatie op jezelf en de wereld, Mens en Samenleving: leerdoel 35 en 37.

Kijk hier voor meer informatie over de Doorlopende Leerlijn Mediawijsheid. www.filmenmediawijsheid.nl

De lesbrief is verdeeld in drie delen.

- Het eerste deel bestaat uit vragen die leerlingen voorafgaand aan het kijken van de documentaire kunnen beantwoorden.
- Het tweede deel bestaat uit vragen over de documentaire die ze hebben gezien.
- Het derde deel zijn verdiepingsoopdrachten waarin leerlingen op verschillende manieren zelf aan de slag gaan.

LESBRIEF ECHT GEBEURD

U kunt kiezen om één opdracht voor de leerlingen uit te kiezen of ze zelf de vrijheid te geven om 1 of meerdere opdrachten te laten kiezen.

TOELICHTING OP VERDIEPINGSOPDRACHTEN

OPDRACHT 1 (schrijfofdracht – eigen documentaire onderwerp)

In deze opdracht gaan leerlingen aan de slag om een eigen idee voor een documentaire uit te werken op papier. Laat leerlingen voor inspiratie naar www.zapp.nl/echtgebeurd gaan. Hier staan op thema verschillende documentaires die uw leerlingen kunnen bekijken.

OPDRACHT 2 (storyboard tekenen)

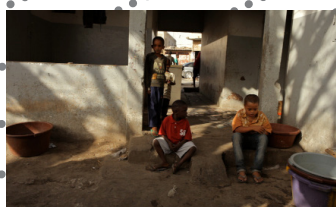
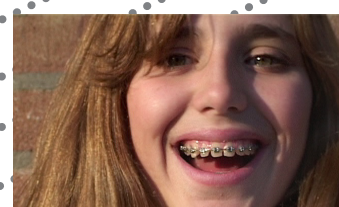
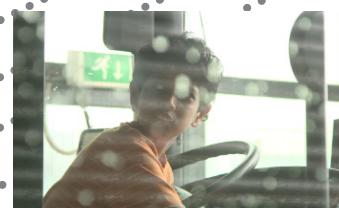
In deze opdracht gaan leerlingen een eigen idee voor een documentaire uittekenen in een stripverhaal van zes plaatjes. Laat leerlingen rekening houden dat de documentaire een begin, midden en einde heeft en laat ze onder elk plaatje uitleg geven over wat er gebeurt. Dit stripverhaal is het storyboard dat in de filmwereld gebruikt wordt om de belangrijke shots van alle scènes uit de film weer te geven. Uiteindelijk ontstaat een stripverhaal van alle beelden die de regisseur achter elkaar wil laten zien om het verhaal te vertellen.

OPDRACHT 3 (Brief aan de hoofdpersoon)

In deze opdracht schrijven leerlingen een brief aan de hoofdpersoon. De leukste vragen van kinderen kunt u bundelen en opsturen naar 'Zapp Echt Gebeurd': echtgebeurd@vpro.nl. Op een selectie van alle vragen die bij Zapp Echt Gebeurd binnen komen worden antwoorden gezocht.

OPDRACHT 4 (kijkopdracht)

Uw leerlingen gaan bij deze verdiepingsopdrachten aan de hand van een zelf gekozen documentaire op www.zapp.nl/echtgebeurd een presentatie voorbereiden. Dit kan in een zelf gekozen vorm of u kunt er voor kiezen om de presentatievorm te bepalen. Wanneer de middelen beschikbaar zijn om de leerlingen zelf een filmpje te laten maken kan het interessant zijn om ze elkaar te laten interviewen over het onderwerp waar de zelf gekozen documentaire over gaat.

BENODIGDHEDEN:

Voor deze lesbrief hebben uw leerlingen voor vraag 1 tot en met 7 en verdiepingsopdracht 1 tot en met 3 pen en papier nodig. Voor verdiepingsopdracht 4 een computer met internet en koptelefoon. Let op: Indien u de vragenlijst uitprint verdwijnen de hyperlinks.

TIJD

De geschatte tijd dat uw leerlingen bezig zijn is ongeveer vijftwintig minuten voor vraag 1 tot en met 7 en ongeveer twintig minuten per verdiepingsopdracht.

TOT SLOT

IDFA is altijd benieuwd naar de manier waarop bovenstaande opdrachten in de klas zijn behandeld. Heeft u tips en/of aanvullingen voor andere docenten? Dan kunt u mailen naar educatie@idfa.nl Tip: Door middel van het inschrijfformulier voor *Docschool Online* op www.idfa.nl/educatie heeft u toegang tot vele documentaires en bijbehorend lesmateriaal.

Deze lesbrief wordt mede mogelijk gemaakt door Dioraphte
© IDFA 2014
020 6273329

LESBRIEF ECHT GEBEURD

Hieronder vind je de opdrachten die horen bij de documentaire die je hebt bekeken. Je leert wat een documentaire is en leert je mening te geven over wat je hebt gezien.

Voor vraag 1 tot en met 7 heb je alleen pen en papier nodig net als bij verdiepingsopdracht 1 tot en met 3. Voor verdiepingsopdracht 4 heb je een computer, internet en een koptelefoon nodig.

VEEL PLEZIER!

WAT IS EEN DOCUMENTAIRE?

Een documentaire is een film waarin het verhaal dat wordt verteld echt is gebeurd. In bijvoorbeeld soaps zoals GTST of tekenfilms is dit niet zo. Deze programma's zijn gefantaseerd en gespeeld of getekend maar meestal niet echt gebeurd.

Documentaires vertellen echte verhalen. De mensen die je in een documentaire ziet, zijn dan ook geen acteurs die een rol spelen. Het zijn echte mensen die zichzelf zijn.

1 LEERLINGEN

Vragen voorafgaand aan het kijken van de documentaire

Vraag 1

Een documentaire film en een speelfilm verschillen van elkaar. Noem twee punten waarop een documentaire film verschilt van een speelfilm.

Vraag 2

Heb je wel eens eerder een documentaire gezien? Vertel in het kort over die documentaire.

Wie waren de hoofdpersonen?

Wat gebeurde er?

Vragen bij de documentaire

Vraag 3

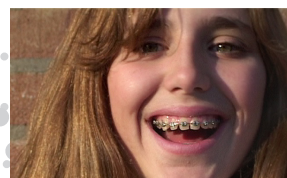
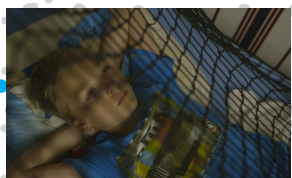
Waar ging de documentaire over? Noem twee thema's die in de documentaire aan bod komen.

Vraag 4

Wie is de hoofdpersoon (of zijn de hoofdpersonen) in de documentaire? Wat vond je van deze persoon? Dapper? Verlegen?

Vraag 5

Als jij in dezelfde situatie zou zitten als de hoofdpersoon of hoofdpersonen, wat zou je dan doen?

VRAAG 6

Welk moment uit de documentaire vind je het mooist/belangrijkst? En waarom? En welk moment uit de documentaire vind je juist helemaal niet mooi/belangrijk? En waarom?

VRAAG 7

Stel je voor dat jij een filmmaker bent en ook een documentaire over dit onderwerp zou maken. Wat zou je anders doen?

VERDIEPINGSOPDRACHTEN**OPDRACHT 1 (schrijfopdracht – eigen documentaire onderwerp)**

Over welk thema zou je zelf een documentaire willen maken en waarom? Voorbeelden van thema's zijn: vriendschap, liefde, pesten, familie, sport, geschiedenis of religie.

Schrijf op een A4:

- waar je documentaire over zou gaan,
- waarom je dit onderwerp hebt gekozen,
- wie de hoofdpersoon of personen zouden zijn,
- wat de hoofdpersoon of hoofdpersonen zouden meemaken, en
- bedenk een titel voor je documentaire.

OPDRACHT 2 (tekenopdracht – storyboard teken)

Ondanks dat documentairemakers een echt verhaal vertellen met echte mensen er in, denken ze wel na over hoe ze het verhaal het beste in beeld kunnen brengen. Waar zou jij een documentaire over willen maken? Voorbeelden van thema's zijn: vriendschap, liefde, pesten, familie, sport, geschiedenis of religie. Kies een thema uit en bedenk wie je hoofdpersoon of hoofdpersonen zijn.

Maak een stripverhaal van zes plaatjes waarin je jouw documentaire idee uittekent.

OPDRACHT 3 (schrijfopdracht – brief aan hoofdpersoon)

Na sommige documentaires zit je nog vol met vragen. Hoe gaat het nu met de hoofdpersoon of hoofdpersonen? Schrijf een brief aan de hoofdpersoon van de documentaire met daarin je vragen en vertel wat je van de documentaire vond. Wat zou je tegen de hoofdpersoon willen zeggen?

OPDRACHT 4 (kijkopdracht)

Kies een documentaire op de site van 'Zapp Echt Gebeurd' www.zapp.nl/echtgebeurd over een onderwerp dat jij interessant vindt. Waarom spreekt dit onderwerp je aan? Heeft het een persoonlijke link? Of juist niet en ben je nieuwsgierig naar iets onbekends? Zou je hier meer over willen weten? Zo ja, ga op zoek naar meer informatie over dit onderwerp en presenteer dit op eigen wijze aan de klas. Denk bijvoorbeeld aan een collage op een groot A3 vel, een spreekbeurt of maak een kort filmpje over het onderwerp.

LESBRIEF ECHT GEBEURD

Hieronder vind je de opdrachten die horen bij de documentaire die je hebt bekeken. Je leert wat een documentaire is en leert je mening te geven over wat je hebt gezien.

Voor vraag 1 tot en met 7 heb je alleen pen en papier nodig net als bij verdiepingsopdracht 1 tot en met 3. Voor verdiepingsopdracht 4 heb je een computer, internet en een koptelefoon nodig.

VEEL PLEZIER!

WAT IS EEN DOCUMENTAIRE?

Een documentaire is een film waarin het verhaal dat wordt verteld echt is gebeurd. In bijvoorbeeld soaps zoals GTST of tekenfilms is dit niet zo. Deze programma's zijn gefantaseerd en gespeeld of getekend maar meestal niet echt gebeurd.

Documentaires vertellen echte verhalen. De mensen die je in een documentaire ziet, zijn dan ook geen acteurs die een rol spelen. Het zijn echte mensen die zichzelf zijn.

1 LEERLINGEN

Vragen voorafgaand aan het kijken van de documentaire

Vraag 1

Een documentaire film en een speelfilm verschillen van elkaar. Noem twee punten waarop een documentaire film verschilt van een speelfilm.

Vraag 2

Heb je wel eens eerder een documentaire gezien? Vertel in het kort over die documentaire.

Wie waren de hoofdpersonen?

Wat gebeurde er?

Vragen bij de documentaire

Vraag 3

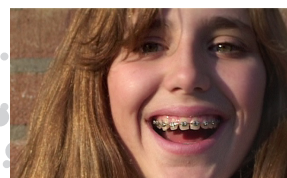
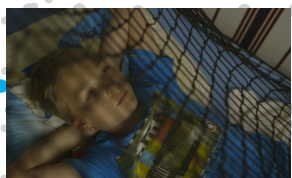
Waar ging de documentaire over? Noem twee thema's die in de documentaire aan bod komen.

Vraag 4

Wie is de hoofdpersoon (of zijn de hoofdpersonen) in de documentaire? Wat vond je van deze persoon? Dapper? Verlegen?

Vraag 5

Als jij in dezelfde situatie zou zitten als de hoofdpersoon of hoofdpersonen, wat zou je dan doen?

VRAAG 6

Welk moment uit de documentaire vind je het mooist/belangrijkst? En waarom? En welk moment uit de documentaire vind je juist helemaal niet mooi/belangrijk? En waarom?

VRAAG 7

Stel je voor dat jij een filmmaker bent en ook een documentaire over dit onderwerp zou maken. Wat zou je anders doen?

VERDIEPINGSOPDRACHTEN**OPDRACHT 1 (schrijfopdracht – eigen documentaire onderwerp)**

Over welk thema zou je zelf een documentaire willen maken en waarom? Voorbeelden van thema's zijn: vriendschap, liefde, pesten, familie, sport, geschiedenis of religie.

Schrijf op een A4:

- waar je documentaire over zou gaan,
- waarom je dit onderwerp hebt gekozen,
- wie de hoofdpersoon of personen zouden zijn,
- wat de hoofdpersoon of hoofdpersonen zouden meemaken, en
- bedenk een titel voor je documentaire.

OPDRACHT 2 (tekenopdracht – storyboard teken)

Ondanks dat documentairemakers een echt verhaal vertellen met echte mensen er in, denken ze wel na over hoe ze het verhaal het beste in beeld kunnen brengen. Waar zou jij een documentaire over willen maken? Voorbeelden van thema's zijn: vriendschap, liefde, pesten, familie, sport, geschiedenis of religie. Kies een thema uit en bedenk wie je hoofdpersoon of hoofdpersonen zijn.

Maak een stripverhaal van zes plaatjes waarin je jouw documentaire idee uittekent.

OPDRACHT 3 (schrijfopdracht – brief aan hoofdpersoon)

Na sommige documentaires zit je nog vol met vragen. Hoe gaat het nu met de hoofdpersoon of hoofdpersonen? Schrijf een brief aan de hoofdpersoon van de documentaire met daarin je vragen en vertel wat je van de documentaire vond. Wat zou je tegen de hoofdpersoon willen zeggen?

OPDRACHT 4 (kijkopdracht)

Kies een documentaire op de site van 'Zapp Echt Gebeurd' www.zapp.nl/echtgebeurd over een onderwerp dat jij interessant vindt. Waarom spreekt dit onderwerp je aan? Heeft het een persoonlijke link? Of juist niet en ben je nieuwsgierig naar iets onbekends? Zou je hier meer over willen weten? Zo ja, ga op zoek naar meer informatie over dit onderwerp en presenteer dit op eigen wijze aan de klas. Denk bijvoorbeeld aan een collage op een groot A3 vel, een spreekbeurt of maak een kort filmpje over het onderwerp.